

**Självständigt arbete i fördjupningsämnet
Svenska och lärande
15 högskolepoäng, grundnivå**

**Bemötande av språklig mångfald -
möjligheter och utmaningar**

Linguistic Diversity - Opportunities and Challenges

**Irma Basimamovic
Elin Karalic**

Förord

Arbetet har genomförts tillsammans och har varit en minst sagt lärorik och utvecklande process. Vi har fått möjlighet att fördjupa oss inom den språkliga mångfalden och de möjligheter och utmaningar som uppstår i relation till denna viktiga aspekt i dagens skolor. Under arbetets gång har vi fått en fördjupad förståelse för de komplexa frågor som omger ämnet, och det har varit en värdefull erfarenhet att kunna belysa både teoretiska och praktiska perspektiv av den språkliga mångfalden.

Vi vill ge ett extra stort tack till vår handledare, Anna Irma Von Knorring, för den värdefulla handledning och den feedback vi fått genom hela processen. Förutom att ha guidat oss genom de olika faserna av arbetet har Anna också inspirerat oss att tänka kritiskt och brett kring vårt ämne. Vi vill även rikta ett stort tack till vår handledningsgrupp för alla lärariska diskussioner.

Sammandrag

Arbetet behandlar språklig mångfald hos yngre elever och hur lärare kan bemöta flerspråkiga elevers behov. Arbetet lyfter både möjligheter och utmaningar som uppstår när elevers språkliga resurser ska integreras i undervisningen. Det belyser hur inkluderande strategier, såsom transspråkande, kan stärka elevers identitet, självkänsla och inläring. Samtidigt framgår utmaningar som brist på kompetens, resurser och enspråkiga normer. Genom en tematisk analys av vetenskapliga källor identifieras faktorer som bidrar till både framgång och hinder i hanteringen av språklig mångfald. Arbetet föreslår att lärare behöver både kompetensutveckling och organisatoriskt stöd för att kunna utnyttja flerspråkighetens potential. Det framhåller även behovet av framtida forskning kring metoder för transspråkande pedagogik och hur lärarutbildningar kan anpassas för att möta flerspråkighetens krav. Slutsatsen är att en medveten förändring krävs på flera nivåer för att skapa inkluderande och jämlika lärmiljöer för flerspråkiga elever.

Nyckelord: Bemöta, flerspråkighet, klassrum, möjligheter, språklig mångfald, utmaningar.

Abstract

The work focuses on linguistic diversity among younger students and how teachers can meet the needs of multilingual learners. It highlights both the opportunities and challenges that appears when students' linguistic resources are integrated into teaching. It emphasizes how inclusive strategies, such as translanguaging, can strengthen students' identity, self-esteem, and learning. At the same time, it identifies challenges such as a lack of competence, resources, and the dominance of monolingual norms. Through a thematic analysis of scientific sources, the study identifies factors contributing to both success and obstacles in managing linguistic diversity. The work suggests that teachers need professional development and organizational support to fully harness the potential of multilingualism. It also underscores the need for future research on methods for translanguaging pedagogy and how teacher education can be adapted to meet the demands of linguistic diversity. The conclusion is that deliberate changes are required at multiple levels to create inclusive and equitable learning environments for multilingual students.

Keywords: Address, challenges, classroom, linguistic diversity, multilingualism, opportunities.

Innehållsförteckning:

1. Inledning	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.1.1 Språklig mångfald och identitetsutveckling.....	4
1.1.2 Utmaningar med språklig mångfald.....	4
1.1.3 Betydelsen av en inkluderande lärandemiljö.....	4
1.1.4 Framtidens utmaningar och möjligheter.....	4
1.2 Syfte och frågeställning.....	5
2. Centrala begrepp	6
3. Metod	7
3.1 Kriterier och avgränsningar.....	7
3.2 Sökprocess och urval.....	8
3.2.1 Översikt av valda källor.....	9
3.3 Presentation av utvalda källor.....	12
3.4 Metoddiskussion.....	15
3.5 Tematisering av resultat.....	17
4. Resultat	19
4.1 Hur kan läraren bemöta språklig mångfald.....	19
4.2 Faktorer som begränsar lärarens möjligheter att möta behoven hos flerspråkiga elever i klassrummet.....	21
4.3 Flerspråkighet som en möjlighet.....	22
4.4 Flerspråkighet som en utmaning.....	23
5. Slutsatser och diskussion	25
5.1 Slutsats.....	25
5.2 Diskussion.....	25
5.3 Framtida forskning.....	26
6. Referenser	28

1. Inledning

Detta avsnitt ger en bakgrund till språklig mångfald och belyser dess betydelse i dagens samhälle, samt hur detta påverkar skolans arbete med att skapa en inkluderande lärmiljö för flerspråkiga elever. Avsnittet redogör även för arbetets syfte och frågeställning,

1.1 Bakgrund

I dagens svenska skolor möts elever med en stor variation av språkliga och kulturella bakgrunder. Detta skapar både möjligheter och utmaningar för lärare som behöver anpassa undervisningen för att inkludera alla elever. Enligt Skolverket (2020) talar över en miljon elever i Sverige ett annat språk än svenska i hemmet, vilket tydligt belyser behovet av att arbeta aktivt med språklig mångfald.

1.1.1 Språklig mångfald och identitetsutveckling

Flerspråkiga elevers identitet och självkänsla påverkas i hög grad av hur deras språk bemöts i skolan. Genom att erkänna och värdesätta deras språkliga resurser kan läraren skapa en miljö där eleverna känner sig sedda och accepterade. Detta kan i sin tur stärka deras motivation och identitet. När elever tillåts använda sina modersmål i lärandet, som genom transspråkande strategier, ges de bättre förutsättningar att delta aktivt i undervisningen och utveckla kunskaper på ett meningsfullt sätt (Skolverket, 2022).

1.1.2 Utmaningar med språklig mångfald

Trots de tydliga fördelarna finns det fortfarande hinder för att arbeta effektivt med språklig mångfald. En av de största utmaningarna är att många lärare saknar verktyg och kunskap för att inkludera flerspråkighet i undervisningen. Vidare begränsas arbetet ofta av brist på resurser, som studiehandledare och flerspråkigt material. Detta riskerar att skapa ojämlikhet och försätta flerspråkiga elever i en sårbar position där deras lärande inte stöds optimalt (Skolverket, 2020).

1.1.3 Betydelsen av en inkluderande lärandemiljö

En medveten och strukturerad hantering av språklig mångfald är avgörande för att skapa en jämlik skola. Genom att utveckla undervisningsmetoder som lyfter fram flerspråkighet som

en tillgång kan skolor skapa en mer inkluderande lärmiljö. Att anpassa undervisningen handlar inte bara om att stötta elevernas svenska språkfärdigheter, utan också att ge utrymme för deras modersmål och kulturella identitet, vilket främjar både språklig och akademisk utveckling (Skolverket, 2022).

1.2 Syfte och frågeställning

1.2.1 Syfte

Samhället blir mer och mer mångkulturellt, vilket ställer nya krav på skolan att hantera språklig mångfald på ett effektivt sätt. Detta arbete är av stor vikt i och med att det reflekterar skolans uppdrag att främja alla elevers utveckling, oavsett språklig bakgrund. I ett samhälle där migration och flerspråkighet är vanliga fenomen blir det allt viktigare att skolan erbjuder metoder och strategier som skapar en inkluderande lärmiljö. Syftet med arbetet är att undersöka hur språklig mångfald kan bemötas och hanteras i klassrummet för att stärka flerspråkiga elevers lärande.

1.2.2 Frågeställning

Hur kan lärare bemöta språklig mångfald i klassrummet och vilka utmaningar respektive möjligheter finns det?

2. Centrala begrepp

Syftet med detta avsnitt är att förtydliga hur de centrala begreppen har tillämpats i denna kunskapsöversikt.

“Flerspråkighet” innebär att använda och utveckla flera språk, ofta till följd av migration och globalisering. I skolan handlar flerspråkighet om att ge elever möjlighet att både behålla och utveckla sina modersmål samtidigt som de lär sig undervisningsspråket. Det innebär att skolor måste skapa förutsättningar för att elever med olika språkliga bakgrunder ska kunna delta i undervisningen och utveckla sina språkliga identiteter på ett inkluderande sätt. (Snoder, S. 2022).

“Möjligheter” innebär i vårt arbete att flerspråkighet kan ses som en möjlighet genom att använda alla språkliga resurser som eleverna har med sig för att stärka deras lärande. Genom att implementera transspråkande, det vill säga att tillåta elever använda sina olika språk i undervisningen, kan både språk- och kunskapsutveckling främjas. För att detta ska ses som en möjlighet behöver lärarna förstå värdet av att arbeta med flerspråkighet och skapa en undervisningsmiljö som gynnar elevers identitetsutveckling och lärande. (Svennson, G. 2020).

"Utmaningar" handlar om de hinder och svårigheter som kan uppstå när man implementerar flerspråkig undervisning. Exempel på en utmaning är den enspråkiga normen i svensk skola, där svenska ofta anses vara det enda språket för undervisning. För att kunna förändra denna norm och tillåta användning av flera språk i klassrummet, genom translanguaging, ställs stora krav på lärarnas förmåga att anpassa sin undervisning. (Svennson, G. 2020).

3. Metod

I detta avsnitt kommer de kriterier och avgränsningar som styr val av källor, samt sökprocesserna, att redovisas. Här beskrivs också varför de valda källorna är relevanta för arbetet och vilket syfte de fyller i vårt arbete.

3.1 Kriterier och avgränsningar

I arbetet används en definierad sökprocess för att hitta relevanta artiklar som kan bidra till kunskapsöversikten om språklig mångfald och dess bemötande i klassrummet. För att säkerställa att källorna var relevanta och vetenskapligt hållbara började arbetet med att utgå från hela frågeställningen, "Vad innebär det att bemöta språklig mångfald i klassrummet och vilka utmaningar respektive möjligheter finns det?", för att gradvis smalna av sökområdet. I den första fasen av sökningen fokuseras det på bredare termer och begrepp som "språklig mångfald", "bemöta", "utmaningar", "möjligheter", samt relaterade termer. Här användes avancerad sökning genom att kombinera olika sökord och synonymer. Ett exempel på en sökfråga som användes var: (flerspråkighet* OR språklig mångfald*) AND (grundskola* OR yngre åldrar* OR förskolan*) AND (möjligheter* OR fördelar* OR tillgång*). Denna sökfråga gjorde att fokuset låg på artiklar som behandlade vårt ämnesområde ur olika perspektiv, inklusive både utmaningar och möjligheter i relation till flerspråkiga elever i skolmiljöer.

För att säkerställa att de artiklar som valdes var relevanta och vetenskapligt granskade användes vissa avgränsningar. Artiklar som har prioriterats är peer-reviewed eller refereegranskade artiklar, vilket innebär att de genomgått en kvalitetsbedömning av andra forskare. För att utöka sökresultaten ytterligare inkluderades även artiklar på doktorandnivå, där det har varit möjligt, för att säkerställa att användningen av högkvalitativa och djupgående källor görs.

Under sökprocessen valdes vissa sökresultat aktivt bort för att säkerställa att vårt urval var relevant och vetenskapligt hållbart. Exempelvis exkluderades artiklar som fokuserade på målgrupper som inte överensstämde med fokus på yngre elever i förskolan och grundskolan, såsom studier om flerspråkighet i högre utbildning eller vuxenutbildning. En sådan artikel analyserade språklig mångfald i universitetsmiljöer och hur högskolelärare anpassade sig till flerspråkiga studenter, men eftersom kontexten inte var relevant för forskningsfrågan, valdes den bort. Dessutom exkluderades artiklar som inte uppfyllde våra kvalitetskriterier, som texter från opålitliga källor eller material som saknade vetenskaplig granskning, vilket säkerställer att vår översikt byggde på högkvalitativa och relevanta källor.

3.2 Sökprocess och urval

Sökningarna av artiklarna har gjorts i två olika databaser: Swepub och Education Research Complete. Dessa två databaser valdes eftersom de innehåller vetenskapligt granskade artiklar inom utbildnings- och forskningsområdet, vilket i sin tur ger tillgång till högkvalitativa källor. Avgränsningar behövde även göras i syfte att öka kvaliteten på våra sökningar till att endast inkludera peer-reviewed källor. Detta var ett viktigt urvalsgrund i syfte att säkerställa att de artiklar som valdes var vetenskapligt granskade och därmed hade hög trovärdighet.

Sökprocessen inleddes med att använda frågeställningen i sin helhet: *"Att bemöta språklig mångfald i klassrummet – möjligheter och utmaningar"*. Detta gav i sin tur inga träffar. För att förbättra sökningen kortades frasen ned till *"Bemöta språklig mångfald i klassrummet"*, men även här blev resultatet noll. Därefter avgränsades frågeställningen ytterligare till *"Språklig mångfald i klassrummet"*, vilket endast gav två träffar. Slutligen kortades frågeställningen ned med enbart *"språklig mångfald"* och ökade antalet träffar till 50, däremot var många irrelevanta för vår frågeställning. Efter att ha lärt sig mer om hur man genomför mer konkreta sökningar började man använda specifika sökord och kombinationer med hjälp av operatörer. Exempelvis användes: *(språklig mångfald OR flerspråkighet) AND (klassrum OR grundskola*)*. Denna metod gav 16 träffar som var betydligt mer relevanta för arbetet jämfört med de tidigare, mindre strukturerade sökningarna.

Artiklar som verkade lovande utifrån abstract gjorde att man ofta stötte på hinder när fulltexten inte var tillgänglig. Detta försenade arbetet eftersom det krävdes att leta vidare eller komplettera med andra källor för att få tillgång till hela texterna. Genom att systematiskt förbättra sökmetoder och använda relevanta sökord och filter kunde man till slut hitta de artiklar och källor som passade frågeställningen.

För att ytterligare öka sökresultaten och inkludera både svenska och internationella perspektiv användes en tabell som identifierade synonymer till frågeställningens nyckelord och översatte dessa till engelska. Detta visade sig vara en framgångsrik strategi, då det öppnade upp för fler relevanta artiklar. Exempel på engelska sökord som användes var "linguistic diversity", "linguistic diversity in classroom" och "multilingualism in

education”. Denna strategi gav ett bredare urval av källor som täckte både svenska och internationella forskningsområden kopplade till vår frågeställning.

När sedan själva urvalet av relevanta respektive icke relevanta källor i syfte till vår frågeställning baserades valen utifrån att man tog del av och läste artiklarnas abstract samt resultat och slutsats för att sedan kunna utesluta de källor som inte svarade på frågeställningen. Vidare fokuseras det även på artiklarnas relevans i relation till den åldersgrupp och miljö som fokuseras på. Urvalet avgränsades till artiklar som antingen behandlade ämnet för den specifika åldersgruppen eller utfördes i relevanta miljöer, såsom skolor och utbildningsinstitutioner, i relation till den egna frågeställningen och undersökningsramen.

3.2.1 Översikt av valda källor

Datum	Databas	Sökord	Begränsningar	Antal träffar	Valda artiklar
25/11	SwePub	(språklig mångfald OR multilingual* OR bilingual* OR språklig heterogen) AND (school* OR skola* OR classroom* OR klassrum*)	Doktorsavhandling	46	Flerspråkighetens gränser : språkdidaktik på (o)jämlig grund i migrationernas tid - Andreas Nuottaniemi 2023. Umeå universitet, Institutionen för språkstudier https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1730472/FULLTEXT04.pdf
26/11	SwePub	(språklig mångfald* OR linguistic diversity* OR flerspråkighet) AND (classroom* OR klassrum* OR grundskola*)	Peer-review Tidskriftsartikel	48	Försök till transspråkande undervisning – tre typpraktiker - Jaana Nehez, Annika Karlsson, Petra Svensson Källberg 2023. Malmö : Malmö University Press

					https://ojs.mau.se/index.php/educare/article/view/744/756
26/11	SwePub	(flerspråkighet* OR språklig mångfald*) AND (grundskola* OR yngre åldrar* OR förskolan*)	Peer-review Tidskriftsartikel	24	Leka på flera språk: Att stötta flerspråkigt deltagande i förskolan - Hiba Abou-Touk, Malin Nilsen, Cecilia Wallerstedt 2024. Nordisk Barnehageforskning. - 1890-9167. ; 21:3, s. 205-226. https://nordiskbarnehageforskning.no/index.php/nbf/article/view/557/835
26/11	SwePub	(flerspråkighet* OR språklig mångfald*) AND (grundskola* OR yngre åldrar* OR förskolan*) AND (möjligheter* OR fördelar* OR tillgång*)	Peer-Review Tidskriftsartikel	4	Utrymmen för flerspråkighet: Funktionella aspekter av flerspråkiga låg- och mellanstadielärares språkliga praktiker. Sara Snoder 2022. https://open.lnu.se/index.php/hn/article/view/3290/2853
26/11	SwePub	Flerspråkighet	Peer-review Tidskriftsartikel	384	Flerspråkighet som villkorad resurs – en studie om hur mellanstadielärare talar om flerspråkande i skolarbetet. Uddling, J. et al. https://open.lnu.se/index.php/PFS/article/view/3254/3756
26/11	SwePub	Linguistic diversity	Peer-review Tidskriftsartikel	303	Preschool, Multilingualism and Translanguaging: Linguistic Diversity, Language Strategies

					and Participation. Torpsten, A-C. Microsoft Word - 3.Preschool, Multilingualism and Translanguaging—Linguistic Diversity, Language Strategies and Participation.
26/11	Education research complete.	Linguistic diversity	Peer-review Tidskriftsartikel	1 611	Teaching for Linguistic Diversity. Moloney, R. Undervisning för språklig mångfald.: Libsearch från Ebsco
26/11	Education research complete	Linguistic diversity OR linguistic diversity in preschool	Peer-review Akademisk tidskrift	103	Addressing Linguistic Diversity in the Language Classroom in a Resource-Oriented Way: An Intervention Study With Primary School Children. Vera Busse ,a Jasone Cenoz,b Nina Dalmann,cand Franziska Rogge 2019 Att hantera språklig mångfald i språkklassrummet på ett resursorienterat sätt: En interventionsstudie med grundskolebarn
10/12	SwePub	(transspråkande* OR flerspråkighet*)	Peer-reviewed	27	Möjligheter och utmaningar – lärares uppfattningar av flerspråkighet och transspråkande Gudrun Svensson (2020) https://open.lnu.se/index.php/hn/article/view/2770/2401
10/12	SwePub	(transspråkande* OR flerspråkighet*)	Peer-reviewed	27	Transspråkande i en flerspråkig förskoleklass

					Manuela Lupsa (2020) https://open.lnu.se/index.php/hn/article/view/2773/2404
--	--	--	--	--	--

3.3 Presentation av utvalda källor

Nedan redovisas de utvalda källorna i alfabetisk ordning.

Abou-Touk, H., Nilsen, M., & Wallerstedt, C. (2024) *Leka på flera språk: Att stötta flerspråkigt deltagande i förskolan. Nordisk Barnehageforskning*

Denna studie undersöker hur ett transspråkande förhållningssätt kan användas för att stödja flerspråkiga barn i förskolan. Genom att analysera narrativa lekar som metod studerar författarna hur olika språk används i samspel för att skapa förståelse kring regler, handlingar och kulturella referenser. Resultatet visar att pedagoger som medvetet uppmuntrar barns användning av flera språk, exempelvis genom översättningar och metakommunikation, bidrar till en inkluderande lärmiljö där barns språkliga självförtroende stärks. Studien är relevant för vårt syfte då den belyser praktiska möjligheter att främja flerspråkighet och inkludering, vilket kopplar direkt till vår frågeställning.

Busse, V., Cenoz, J., Dalmann, N., & Rogge, F. *Addressing Linguistic Diversity in the Language Classroom in a Resource-Oriented Way: An Intervention Study With Primary School Children.*

Artikeln undersöker effekterna av en resursorienterad undervisningsmetod för att stödja språklig mångfald i grundskolan. Genom en intervention där lärare aktivt integrerade elevernas modersmål i undervisningen, analyseras hur denna metod påverkar elevernas språkinlärning och engagemang. Resultaten visar att användning av elevernas språkliga resurser förbättrar deras självkänsla, multimodala språkfärdigheter och deltagande. Artikeln erbjuder konkreta exempel på hur lärare kan omvandla språklig mångfald till en styrka, vilket gör den särskilt relevant för vår frågeställning om praktiska tillvägagångssätt för att främja flerspråkighet.

Karlsson, A., Nehez, J., & Svensson Källberg, P. (2023) *Försök till transspråkande undervisning – tre typpraktiker*. Malmö University Press

Studien analyserar tre transspråkande praktiker: Först en flerspråkig praktik, där elever uppmuntras att använda hela sin språkliga repertoar. Ett konkret exempel är att elever diskuterar ett ämne på sitt modersmål innan de uttrycker sig på svenska, vilket underlättar förståelsen och språkutvecklingen. Den andra praktiken riktar sig till nyanlända elever, där flera språk används för att stödja svenskinläring. Ett exempel är att elever översätter begrepp mellan modersmål och svenska eller har gemensamma diskussioner på båda språken för att stärka förståelsen. Den tredje praktiken är en enspråkig praktik, där undervisningen enbart sker på svenska, exempelvis genom att elever enbart läser och skriver på svenska utan att använda sitt modersmål, vilket kan begränsa deras möjlighet att uttrycka sig fullt ut. Studien visar att flerspråkiga och nyanlända metoder är mest effektiva då de stärker elevernas språkliga resurser och förståelse, medan enspråkiga metoder kan hindra deras språkutveckling. Artikeln bidrar med insikter om både möjligheter och begränsningar i implementeringen av transspråkande, vilket kopplar till vårt syfte att utforska metoder för att bemöta flerspråkighet.

Lupsa, M. (2020). *Transspråkande i en flerspråkig förskoleklass*. HumaNetten Nr 45.

Studien utforskar hur lärare i en flerspråkig förskoleklass använder transspråkande strategier för att stödja elevernas språkutveckling. Genom observationer och intervjuer visar resultaten att läraren medvetet integrerar modersmål och svenska i interaktionen, vilket stärker elevernas deltagande och lärande. Artikeln understryker vikten av medvetenhet och planering i användningen av flerspråkiga metoder, vilket ger praktiska exempel som är direkt användbara för vår diskussion om språklig mångfald.

Moloney, R. (2024). *Teaching for linguistic diversity*. Macquarie University

Artikeln handlar om hur språklig mångfald kan användas som en resurs i undervisningen istället för att inte tas till vara. Författaren lyfter utmaningar som handlar om lärarnas kompetens och behovet av fortbildning för att bättre bemöta flerspråkighet i klassrummet. Studien är relevant för vår frågeställning eftersom den visar hur lärare kan hantera hinder och använda flerspråkighet som en styrka i undervisningen.

Nuottaniemi, A. (2023). *Flerspråkighetens gränser: språkdidaktik på (o)jämlig grund i migrationernas tid*. Umeå Universitet.

Studien utforskar hinder och möjligheter för att främja flerspråkighet och jämlikhet i

undervisning av svenska som andraspråk. Genom att analysera elevernas och lärarnas erfarenheter framhäver avhandlingen behovet av nya undervisningsstrategier som bättre reflekterar ett mångkulturellt samhälle. Studien erbjuder djupgående insikter om klassrumspraktik och social rättvisa, vilket kopplar direkt till vårt fokus på att hantera språklig mångfald.

Torpsten, A.-C. (2017). *Preschool, Multilingualism and Translanguaging: Linguistic Diversity, Language Strategies and Participation.*

Artikeln belyser hur utvecklingen av modersmålet är avgörande för flerspråkiga elevers språkliga kompetens, särskilt i svenska. Genom att stärka modersmålet får elever en solid grund för att utveckla andra språk, vilket också förbättrar deras färdigheter i svenska. Studien presenterar metoder som kan överföras från förskolan till grundskolan, exempelvis att integrera modersmålet i undervisningen och skapa en miljö där elevernas språkliga bakgrund erkänns som en resurs. Dessa strategier bidrar till att stärka flerspråkiga elevers lärande och deltagande genom att ge dem möjlighet att utveckla både sitt modersmål och svenska parallellt.

Uddling, J., Svensson, S., Juvonen, P., & Bergh Nestlog, E. (2024). *Flerspråkighet som villkorad resurs – en studie om hur mellanstadielärare talar om flerspråkande i skolarbetet.*

Studien undersöker hur flerspråkighet kan integreras som en resurs i undervisningen och vilka faktorer som krävs för att skapa en mer inkluderande lärmiljö. Resultaten visar att skolans enspråkiga normer kan brytas genom riktade insatser som fortbildning för lärare och ett aktivt stöd från skolledningen. Detta stöd är avgörande för att skapa en kultur där flerspråkighet ses som en tillgång snarare än ett hinder. Studien visar också hur förändringar i attityder och undervisningsstrategier kan leda till att elever känner sig mer inkluderade, vilket i sin tur stärker deras självkänsla, identitet och engagemang i lärandet. Genom att koppla detta till vår frågeställning belyser studien vikten av både organisatoriska och pedagogiska förändringar för att effektivt bemöta språklig mångfald i klassrummet.

Snoder, S. (2022). *Utrymmen för flerspråkighet: Funktionella aspekter av flerspråkiga låg- och mellanstadielärares språkliga praktiker.*

Denna artikel analyserar hur flerspråkiga lärare aktivt arbetar för att främja elevers olika

språk i klassrummet, vilket bidrar till att skapa en mer inkluderande och respektfull lärandemiljö. Studien lyfter fram hur lärare kan använda sina egna språkliga resurser som en pedagogisk tillgång och identifierar behovet av att utveckla tydliga riktlinjer som stödjer flerspråkiga praktiker i undervisningen. Artikeln betonar också vikten av att skolledningen och övriga stödstrukturer möjliggör och uppmuntrar en sådan undervisningsstrategi, exempelvis genom fortbildning och tillgång till relevanta resurser. Genom att undersöka både möjligheter och utmaningar kopplade till flerspråkighet i klassrummet, är artikeln därmed relevant för vår diskussion om hur lärare kan arbeta för att hantera och främja språklig mångfald genom organisatoriskt stöd.

Svensson, G. (2020). Möjligheter och utmaningar – lärares uppfattningar av flerspråkighet och transspråkande. HumaNetten Nr 45.

Studien undersöker hur transspråkande kan stärka elevers språk och kunskap genom att använda flera språk i undervisningen. Genom en femårig studie visar forskningen att transspråkande skapar en inkluderande lärmiljö där elever utvecklar både sina språkliga färdigheter och en starkare självkänsla. Studien betonar att lärare behöver stöd och tid för att utmana enspråkiga normer och skapa en lärandemiljö där flerspråkiga elever kan använda sina hela språkliga resurser. Artikeln är relevant eftersom den ger en långsiktig bild av hur transspråkande kan förändra undervisningspraktiker och främja en mer jämlik utbildning.

3.4 Metoddiskussion

För att få fram bästa möjliga resultat av relevanta källor i syfte att besvara frågeställningen kring bemötandet av språklig mångfald samt dess möjligheter och utmaningar, har avgränsningar gjorts i sökningarna till peer-reviewed och referegranskade artiklar samt doktorsavhandlingar. Detta säkerställer att källorna som används i resultaten är akademiskt granskade och håller hög vetenskaplig kvalitet. Detta ökar även reliabiliteten för dess data samt validitet för studerandet av frågeställningen.

För att samla in relevant data för frågeställningen söktes det i olika akademiska databaser. De två databaser som användes för sökningarna var SwePub och Education Research Complete. Med hjälp av specifika sökord som "språklig mångfald", "flerspråkighet", "linguistic diversity" och "klassrum" bland annat. Det som gav mest resultat samt mest relevanta källor var sökorden "linguistic diversity", "flerspråkighet" samt

(språklig mångfald* OR linguistic diversity* OR flerspråklighet) AND (classroom* OR klassrum* OR grundskola*). För att utöka sökresultaten användes både svenska och engelska termer och sökord i syfte att bredda utbudet av relevanta källor och artiklar då det upplevdes att detta gav mer resultat än endast de svenska sökorden.

Det upplevdes i vissa fall som en utmaning att hitta forskning som är direkt relaterad till svenska klassrum, eller rätt åldrar för sammanhanget. Detta i sin tur kan begränsa hur generaliserbara resultaten blir för specifika kontext. Däremot anses det att kopplingar i frågeställningen kan göras utifrån andra perspektiv som inte nödvändigtvis behöver vara kopplat direkt till den motsvariga åldern eller det svenska klassrummet, utan att även kunna se helheten utifrån andra perspektiv ger oss möjligheten att se mer djupgående på frågeställningen i fråga.

En viktig del i arbetet är att förstå vilka svagheter som kan finnas i de studier som har använts, eftersom sådana brister kan påverka hur pålitliga resultaten är. En vanlig svaghet är att många av studierna har små urval, det vill säga att de undersökt ett fåtal skolor eller elever. Studien utförd av Busse (m.fl., 2024) tittade på språkliga stödstrategier för flerspråkiga elever, men gjordes bara på två skolor i en stad. Detta gör det svårt att veta om resultaten också gäller för andra skolor, som de på landsbygden eller i andra länder. Trots det valdes att ha med studien eftersom den gav konkreta förslag på hur lärare kan bemöta språklig mångfald, vilket stämmer överens med syftet och därmed även frågeställningen.

En annan svaghet är att vissa studier hade väldigt korta tidsperioder för sina undersökningar. En del av dem pågick bara i några veckor, vilket gör det svårt att veta om metoderna som testades verkligen fungerar på längre sikt. Till exempel undersökte en studie en ny metod för språkstöd under fyra veckor, men det är svårt att säga om resultaten skulle hålla i sig över ett helt läsår.

Vissa studier saknade också kontrollgrupper, vilket innebär att det inte fanns något att jämföra med för att se om resultaten verkligen berodde på den metod som testades. Detta gör det svårt att vara säker på att det är just den nya metoden som gjorde skillnad. Vissa studier beskrev inte sina metoder tillräckligt tydligt eller använde svårbegripliga begrepp, vilket gör det svårt att förstå exakt hur de genomförts. Det gör det också svårt för andra forskare att upprepa samma studie och kontrollera resultaten.

Genom att titta på dessa svagheter blir det tydligt att det behövs fler och noggrannare studier inom detta område. Samtidigt kan man använda resultaten från de studier som det tagits del av och som har som en viktig grund för att förstå ämnet bättre.

3.5 Tematisering av resultat

För att utföra och fullfölja analysen har man utgått ifrån och inspirerats av Braun & Clarks (2006) analysmodell som utgör en tematisk analys. Med stöd av denna modell har följande 6 steg genomförts:

1. Läsning av data och fördjupning i materialet
2. Skapande av initiala koder
3. Sökande efter relevanta teman
4. Översyn och omvärdering av teman
5. Namngivning av teman
6. Slutförande av arbetet och skrivande av analysen

Analysen, utförd med stöd av Braun och Clarkes modell, resulterade i följande fyra teman; *Hur kan läraren bemöta språklig mångfald*, *Faktorer som begränsar lärarens möjligheter att möta behoven hos flerspråkiga elever i klassrummet*, *Flerspråkighet som en möjlighet*, samt *Flerspråkighet som en utmaning* eftersom dessa teman täcker de centrala aspekterna av hur språklig mångfald hanteras i undervisningen, både ur ett lärarperspektiv och ett elevperspektiv.

Temat *Hur kan läraren bemöta språklig mångfald?* är grundläggande för att förstå de metoder och strategier som kan användas för att skapa en inkluderande lärmiljö för flerspråkiga elever. Detta tema behandlar hur läraren konkret kan arbeta med språklig mångfald genom att använda olika pedagogiska verktyg och metoder för att stärka elevers lärande och integration i klassrummet.

Vidare fokuserar temat *Faktorer som begränsar lärarens möjligheter att möta behoven hos flerspråkiga elever i klassrummet* på de hinder och begränsningar som kan påverka lärarens förmåga att till fullo möta flerspråkiga elevers behov. Här undersöks faktorer som brist på resurser, tidsbrist och organisatoriska problem, som kan skapa svårigheter för lärare att erbjuda den support som behövs för att eleverna ska kunna utvecklas.

De två sista temana, *flerspråkighet som en möjlighet* och *flerspråkighet som en utmaning*, ger en mer nyanserad bild av flerspråkighetens dubbeltydiga natur i undervisningen. Ur ett perspektiv kan sidan av flerspråkighet ses som en möjlighet genom att den berikar lärandemiljön och ger eleverna chans att använda sina språkliga resurser för att förstå och bearbeta nya begrepp. Däremot utgör flerspråkighet även utmaningar, särskilt när

resurser inte finns tillgängliga eller om elever känner sig osäkra i relation till undervisningsspråket, vilket kan påverka deras deltagande och engagemang negativt.

Genom att använda dessa teman kan analysen betrakta både de positiva aspekterna av språklig mångfald och de hinder som finns, vilket ger en helhetsbild av hur flerspråkiga elevers lärande kan stärkas i klassrummet.

4. Resultat

I följande avsnitt presenteras resultaten utifrån fyra teman baserade på de tio utvalda källorna.

4.1 Hur kan läraren bemöta språklig mångfald

Karlsson (m.fl., 2023) diskuterar hur lärare kan bemöta språklig mångfald genom att använda flerspråkiga resurser, såsom digitala läromedel med material på flera språk. Detta kan vara ett effektivt sätt att stödja elever, särskilt när de stöter på svåra eller nya begrepp. Genom att uppmuntra elever att använda sina språkliga resurser under både lektioner och provsituationer skapas en mer inkluderande lärmiljö. Här får eleverna möjlighet att använda sitt modersmål i kommunikationen, vilket underlättar deras förståelse och lärande. Vidare diskuterar författarna hur transspråkande kan stärka lärandet, men det är oklart hur dessa metoder kan implementeras i skolor med begränsade resurser eller i kommuner där lärare saknar tillräcklig utbildning. (Karlsson m.fl., 2023).

Nuottaniemi (2023) lyfter fram vikten av att skapa utrymme för flerspråkiga praktiker genom att integrera elevernas modersmål i undervisningen och uppmuntra deras deltagande i språkligt heterogena miljöer. Detta kan tillämpas praktiskt på flera sätt i klassrummet. Ett konkret exempel på hur detta kan göras är att ge eleverna möjlighet att använda sina modersmål i gruppdiskussioner eller skrivuppgifter. Genom att uppmuntra elevernas deltagande i språkligt heterogena miljöer kan läraren skapa en mer inkluderande och jämlik klassrumsmiljö menar författaren. (Nuottaniemi, 2023)

Uddling (m.fl., 2024) menar på att läraren också kan bemöta språklig mångfald genom att aktivt använda resurser som studiehandledare och bildstöd. Genom att erbjuda stöd på modersmålet kan elever som ännu inte behärskar svenska fullt ut få en bättre förståelse för undervisningen: Studiehandledaren kan hjälpa eleverna att översätta och förklara viktiga begrepp eller instruktioner, vilket gör att eleverna kan delta i klassrumsaktiviteter trots språkliga hinder. Detta gör att eleverna känner sig mer delaktiga och att deras språkliga bakgrund ses som en tillgång snarare än ett hinder. När modersmål och visuella stöd integreras i undervisningen, ses elevernas språkliga bakgrund som en tillgång snarare än ett hinder. Flerspråkighet ses som en rättighet för eleverna och en fördel för deras lärande, eftersom det ger dem fler verktyg för att bearbeta och förstå nytt material. Detta stärker elevernas möjlighet att utvecklas och delta på lika villkor i undervisningen. (Uddling (m.fl., 2024).

När läraren inte har samma språkliga eller kulturella referenser kan det vara svårt att följa med i samtalet och ge stöd på ett effektivt sätt. För att möta denna utmaning krävs det

att läraren är beredd att anpassa sin kommunikationsstrategi, ställa frågor och be om förtydliganden för att se till att barnens språkliga resurser inte blir en barriär utan en resurs i lärandet. (Abou-Touk m.fl., 2024)

Sara Snoder (2022) lyfter att lärarna kan främja flerspråkigt samarbete genom en aktiv påverkan av undervisningen genom att ta hänsyn till och använda elevernas olika språkliga resurser. Ett exempel är att planera arbetsgrupper där elever med gemensamma språkliga bakgrunder får möjlighet att samarbeta. Detta gör det möjligt för eleverna att använda sina modersmål som en resurs för att förstå och lösa uppgifter, vilket inte bara stärker deras självförtroende utan också deras förståelse av ämnesinnehållet. Genom att använda sina egna språk kan eleverna hjälpa varandra att översätta begrepp, förklara uppgifter och diskutera lösningar på ett sätt som kanske inte är möjligt enbart på undervisningsspråket. (Snoder, 2022)

Vidare nämner Snoder (2022) att lärarna kan utforma gemensamma uppgifter som inkluderar flera språk, till exempel genom att uppmuntra eleverna att skriva, läsa eller presentera på olika språk. Detta kan innebära att elever får skapa tvåspråkiga texter, översätta korta meningar eller dela kulturella perspektiv genom sina språk. Sådana uppgifter skapar även en känsla av delaktighet och erkännande. Genom dessa strategier bidrar lärarna till att skapa en inkluderande lärandemiljö där flerspråkighet inte ses som ett hinder, utan som en resurs som berikar både elevernas sociala samspel och deras kunskapsutveckling. (Snoder, 2022)

Svensson (2020) ger en långsiktig bild av hur transspråkande kan utvecklas i skolmiljöer och genom att följa implementeringen över fem år visar studien tydligt hur lärares attityder kan förändras med tid, erfarenhet och stöd. Detta är särskilt värdefullt eftersom det belyser att metodförändringar kräver uthållighet och att initiala motstånd inte nödvändigtvis innebär att en metod är ineffektiv. (Svensson, 2020).

4.2 Faktorer som begränsar lärarens möjligheter att möta behoven hos flerspråkiga elever i klassrummet

Nuottaniemi (2023) belyser elevernas begränsade möjlighet att använda svenska i meningsfulla samtal och situationer kan ses som ett hinder för deras utveckling. Samtidigt påverkar lärarens möjligheter att ge ett inkluderande och anpassat stöd till flerspråkiga elever negativt av strukturella faktorer. Ojämliga maktförhållanden, där vissa språk prioriteras över andra, samt enspråkiga normer som dominerar i skolmiljön, skapar utmaningar för att

tillgodose alla elevers behov. När flerspråkighet inte erkänns som en resurs utan istället ses som ett hinder, begränsas potentialen att skapa en undervisning som är jämlik, inkluderande och anpassad till elevers olika förutsättningar och bakgrunder. Studien framförd av Nuottaniemi (2023) är begränsad till en skola i norra Sverige, därför kan resultaten vara svåra att generalisera till andra kontexter, exempelvis skolor i urbana områden eller i andra delar av landet. De lokala förhållandena, såsom den kulturella och språkliga sammansättningen av elever, kan påverka hur resultaten kan tillämpas på bredare nivåer.

En begränsande faktor för lärare i deras arbete med flerspråkiga elever är resursbrist, särskilt när det gäller tillgång till studiehandledare och flerspråkigt material lyfter Karlsson (m.fl., 2023). En stor utmaning är att lärarnas och studiehandledarnas scheman ofta krockar, vilket leder till att vissa elever inte får det stöd de behöver. Bristen på jämlik tillgång till språkresurser och studiehandledare kan skapa en ojämlig undervisningsmiljö, där vissa språk, såsom arabiska, gynnar fler elever medan andra språk får mindre uppmärksamhet. Detta gör det svårt för alla elever att få det stöd de behöver för att klara de språkliga utmaningarna i klassrummet. (Moloney, 2024).

Karlsson (m.fl., 2023) menar att en av de största utmaningarna för att stödja flerspråkiga elevers lärande är bristen på resurser och tid för samplanering mellan lärare och studiehandledare. Detta hindrar en effektiv integration av transspråkande strategier i undervisningen. Detta eftersom studiehandledning oftast bara erbjuds till nyanlända elever och inte övriga flerspråkiga elever med samma modersmål så skapas en ojämn fördelning av stödet. Studiehandledarens begränsade närvaro, ofta till en eller två lektioner per vecka, innebär att eleverna inte får regelbundet stöd. Detta i sin tur kan påverka elevernas möjlighet att delta aktivt i undervisningen. Vidare förklarar Karlsson (m.fl., 2023) att resursbrist leder till att många elever, särskilt de som kämpar med språkliga utmaningar, riskerar att bli exkluderade i klassrummet. Lärare och studiehandledare vittnar dessutom om att den begränsade tiden och resurserna gör det svårt att möta flerspråkiga elevers individuella behov. Detta försvårar elevernas förståelse av ämnesinnehållet och hindrar deras språkliga och akademiska utveckling, vilket ytterligare förstärker ojämlikheten i klassrummet. (Karlsson m.fl., 2023).

Uddling, J. m fl. (2024) beskriver i sin studie hur man tagit del av hur flerspråkighet kan användas som resurs i klassrummet och att det med rätt kompetens kan stärka de flerspråkiga elevernas identitet vid multimodalt lärande. Resultaten av studien visar på att för att skolor ska kunna övervinna den enspråkiga normen och istället se flerspråkighet som en resurs för lärande, så krävs det både kontinuerlig fortbildning för personalen och ett starkt

stöd från skollädaingen. Detta i sin tur är avgörande för att effektivt genomföra skolutvecklingsarbete som främjar en mer inkluderande och flerspråkig lärandemiljö i ett klassrum av språklig mångfald. Vilket i sig kan vara en utmaning för lärare ifall man som lärare inte känner att man har den kompetens som krävs för att ta vara på denna resurs. (Uddling, m.fl., 2024)

4.3 Flerspråkighet som en möjlighet

En studie framförd av Jenny Uddling (m.fl., 2024) visade att flerspråkigheten ses som både en resurs och en rättighet för elever och deras vårdnadshavare, särskilt genom samarbetsuppgifter på elevernas modersmål för att underlätta deras engagemang i skolarbetet. Interventionen av forskarna har gjort lärarna mer medvetna om hur flerspråkigheten kan främja samverkan med vårdnadshavare och ge eleverna bättre stöd i lärandeprocessen. Lärarna ser nu flerspråkigheten som en möjlighet att inkludera elever i undervisningen på ett mer meningsfullt sätt, även om de fortfarande betonar att det främst är en resurs för de elever som har svårigheter med svenska. Sammanfattningsvis visar studien att flerspråkighet kan vara en resurs i skolarbetet när den används strategiskt för att stödja elevernas lärande och delaktighet, men att denna resurs fortfarande ses som villkorad av elevernas språkliga utveckling i svenska. (Uddling m.fl., 2024)

Abou-Touk (m.fl., 2024) betonar hur flerspråkighet kan skapa rikare och mer dynamiska lärandemiljöer genom att ge eleverna möjlighet att uttrycka sig på sitt modersmål och använda språket för att utveckla berättelser och kreativt tänkande. I det undersökta exemplet från Abou-Touk (m.fl., 2024) använde läraren flerspråkighet för att stimulera barnens fantasi. Genom att ställa frågor på arabiska och ge eleverna möjlighet att svara på sitt modersmål, blev barnen mer engagerade i berättandet vilket stärker både deras självförtroende och deras språkfärdigheter. Läraren gjorde också ett medvetet val att använda olika språkliga variationer inom arabiskan för att säkerställa att alla barn förstod och kunde delta fullt ut. Denna anpassning av undervisningen gör flerspråkighet till ett verktyg för att skapa en inkluderande och engagerande lärmiljö, där varje elev ges möjlighet att bidra och utvecklas i sitt eget tempo. (Abou-Touk m.fl., 2024)

Svensson (2020) tar upp hur transspråkande kan hjälpa elever att känna sig stolta över sina språkkunskaper och stärka deras självkänsla. När elever får använda sina egna språk i undervisningen, blir det lättare för dem att förstå nya saker och koppla samman olika språk.

Detta gör lärandet mer intressant och hjälper både deras språkutveckling och skolframgång. (Svensson, 2020)

4.4 Flerspråkighet som en utmaning

I en av artiklarna framförd av Uddling (m.fl., 2024) framkommer det att flerspråkighet ses som en utmaning i skolan av lärarna, som begränsar användningen av elevernas modersmål i undervisningen. Uddling (m.fl., 2024) nämner att en av anledningarna till detta är att många elever är tillräckligt duktiga på svenska så de behöver inte använda sitt modersmål som stöd för lärandet, medan elever med mindre kunskap i svenska kan behöva det. Lärarna påpekar att flerspråkighet är beroende av elevernas nivå i svenska och deras förmåga att ta till sig undervisningen på svenska. De uttrycker också att eleverna inte har utvecklat skolspråket på sitt modersmål tillräckligt för att det ska vara till nytta i skolan. (Uddling m.fl., 2024)

Vidare understryker Uddling (m.fl., 2024) hur flerspråkigheten begränsas av praktiska faktorer som behovet av ordning i klassrummet och bristande resurser, exempelvis när det inte finns tillräckligt med språkstödjare eller tid för samarbete. Lärarna nämner också att flerspråkighet kan leda till konflikter mellan elever som inte förstår varandra, vilket gör att användningen av modersmålet ibland förbjuds för att undvika bråk och stöka i klassrummet. (Uddling m.fl., 2024). En annan utmaning är skolans lärmiljö, där flerspråkighet inte alltid kan användas fullt ut som resurs på grund av skolans beslut om exempelvis väggar som inte får vara fyllda med material, för att stödja elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer. Dessutom uttrycks ett behov av fortbildning för lärarna för att kunna använda flerspråkighet mer effektivt i undervisningen. (Uddling m.fl., 2024)

Abou-Touk (m.fl., 2024) beskriver en av de större utmaningarna av att kunna säkerställa alla barns förståelse för varandra och i kommunikationen. Förskollärare och barn pendlar mellan att vara i lekens fantasivärld och att diskutera med hjälp av språkkunskaper. Detta gör att barnen inte alltid är säkra på om de talar om sina verkliga språk eller om de fortfarande är i leken. En annan utmaning är när barnen använder olika språk för att kommunicera om samma innehåll, vilket kan leda till förvirring. (Abou-Touk m.fl., 2024)

Busse m.fl. (2019) belyser att flerspråkighet kan innebära betydande utmaningar, särskilt när det gäller den negativa sociala synen på migrant- och minoritetsspråk i klassrummet. Det framkommer att elever med migrationsbakgrund är ofta sårbara och kan känna osäkerhet, delvis på grund av tidigare erfarenheter men också på grund av sociala

attityder mot deras språk. Studien belyser också att både elever och deras familjer ibland tenderar att undervärdera andra språk än engelska, vilket kan leda till ett minskat intresse för att utveckla flerspråkiga färdigheter. För att bemöta dessa utmaningar behöver läraren aktivt arbeta med att förändra attityder och skapa en trygg och inkluderande miljö där alla språk ges ett värde. (Busse m.fl., 2019).

Att bemöta ett flerspråkigt klassrum innebär även att hantera elevernas olika språkliga bakgrunder, vilket kan skapa kommunikationssvårigheter, skriver Lupsa (2020). Dessutom kan det vara svårt att hitta sätt att inkludera alla elever när modersmålen är så olika, och att upprätthålla en balans mellan undervisning på svenska och användning av andra språk kräver noggrant planerad pedagogik. (Lupsa, 2020)

5. Slutsatser och diskussion

Avsnittet om slutsats och diskussion sammanfattar arbetets huvudsakliga resultat och reflektioner kring frågeställningen om hur språklig mångfald kan bemötas i klassrummet.

5.1 Slutsats

Karlsson m.fl. (2023) lyfter fram att flerspråkighet i undervisningen kan integreras genom transspråkande strategier som praktiskt tillämpas på flera sätt. Dessa strategier gynnar både elevers engagemang och lärande. Till exempel kan lärare tillåta elever att använda sitt modersmål när de löser problem eller arbetar i grupp. Ett konkret exempel är att elever diskuterar lösningar på sitt modersmål innan de presenterar sina svar på svenska. Detta möjliggör användning av elevernas fulla språkliga resurser, stärker deras delaktighet och fördjupar förståelsen av ämnet. (Karlsson m.fl., 2023)

Abou-Touk (m.fl. 2024) betonar skolledningens avgörande roll i att erbjuda fortbildning för att utrusta lärare med verktyg att implementera transspråkande pedagogik. De argumenterar också för vikten av att inkludera moment om transspråkande i lärarutbildningar, vilket säkerställer att nya lärare redan från början har en förståelse för hur flerspråkighet kan integreras i undervisningen. (Abou-Touk m.fl., 2024)

Uddling m.fl. (2024) påpekar att validering av elevernas språkliga resurser och skapandet av meningsfulla sammanhang för användning av modersmål är centralt för att stärka elevers självkänsla och engagemang. Ett exempel är att låta elever skriva korta texter på sitt modersmål innan de översätter till svenska. Detta är särskilt betydelsefullt för nyanlända elever, som ofta känner sig osäkra på det nya språket. (Uddling m.fl., 2024)

5.2 Diskussion

Samtidigt som transspråkande erbjuder många möjligheter, finns det även betydande utmaningar, pekar Abou-Touk (m.fl., 2023). Bristen på resurser, som tillgång till studiehandledare eller flerspråkigt material, kan begränsa lärarnas förmåga att implementera transspråkande på ett effektivt sätt Abou-Touk (m.fl., 2024). Digitala resurser, som appar och program för flerspråkigt lärande, kan vara en lösning. Dessutom kan lärare samarbeta för att dela erfarenheter och strategier för hur man skapar egna visuella stöd och använder elevernas språkkompetens i grupparbeten (Karlsson m.fl., 2023).

Strukturella hinder, som ojämn tillgång till flerspråkiga resurser och brist på kompetens bland lärare, är vanliga utmaningar menar Nuottaniemi (2023) . I vissa skolor saknas exempelvis studiehandledare eller läromedel på flera språk, vilket begränsar elevernas

möjligheter att använda sitt modersmål. Digitala verktyg och samarbeten mellan skolor kan bidra till att överbrygga dessa hinder (Nuottaniemi, 2023).

Uddling (m.fl., 2024) betonar att enspråkiga normer och negativa attityder mot minoritetsspråk utgör ytterligare hinder. Detta kan leda till att elever med minoritetsspråk känner sig utanför eller att deras språk inte ses som värdefulla. Genom att skapa en policy som aktivt uppmuntrar användningen av alla språk i undervisningen kan skolor motverka dessa normer. Till exempel kan elever uppmuntras att presentera projekt på sitt modersmål eller använda sina språk i gruppdiskussioner (Uddling m.fl., 2024).

För att stärka implementeringen av transspråkande strategier krävs också ett aktivt stöd från skolledningen, enligt Abou-Touk (m.fl., 2024). Genom att prioritera flerspråkighet i skolans utvecklingsplan och säkerställa en rättvis fördelning av resurser kan ledningen skapa förutsättningar för en inkluderande lärmiljö. Dessutom kan lärarutbildningar bidra genom att erbjuda kurser som fokuserar på språklig mångfald och transspråkande (Abou-Touk m.fl., 2024).

Trots utmaningarna visar forskning framförd av Karlsson (Karlsson m.fl., 2023) att transspråkande strategier kan förbättra elevers förståelse och engagemang. Genom att använda modersmål i diskussioner innan svar presenteras på svenska kan elever få en djupare förståelse av innehållet samtidigt som deras självförtroende stärks. För att nå fler framgångar måste skolor och lärare aktivt utmana enspråkiga normer och integrera språklig mångfald som en naturlig del av undervisningen. (Karlsson m.fl., 2023).

5.3 Framtida forskning

För att undersöka hur lärare kan stödja flerspråkiga elever genom transspråkande pedagogik och digitala verktyg kan en forskningsstudie utformas med syftet att identifiera och analysera effektiva strategier och metoder. Fokus kan ligga på att observera och intervjua lärare som aktivt använder transspråkande i klassrummet, exempelvis genom att låta elever använda sina modersmål i samband med svenska för att förstå och uttrycka sig i olika ämnen. En del av studien kan också undersöka hur digitala verktyg, såsom språkstödjande appar och plattformar, används för att främja både språkinlärning och ämneskunskap. Vidare kan forskningen inkludera elevernas perspektiv genom enkäter eller intervjuer för att få insikt i hur dessa metoder påverkar deras motivation, förståelse och identitetsutveckling. Experimentella metoder kan också användas för att jämföra effekten av olika undervisningsstrategier på elevers prestationer, exempelvis genom att analysera resultat på

språk- och ämnestester före och efter en period med transspråkande undervisning kombinerad med digitala verktyg. Slutligen kan forskningen bidra till en djupare förståelse för hur dessa strategier kan integreras systematiskt i undervisningen och stödja lärares kompetensutveckling för att möta behoven hos flerspråkiga elever.

6. Referenser

Abou-Touk, H. Nilsen, M, Wallerstedt, C. (2024) Leka på flera språk: Att stötta flerspråkigt

deltagande i förskolan. *Nordisk Barnehageforskning*. Vol. 21, No. 3, 2024, s. 205–226.
ISSN: 1890-9167.

Busse, V. Cenoz, J. Dalmann, N. Rogge, F. *Addressing Linguistic Diversity in the Language Classroom in a Resource-Oriented Way: An Intervention Study With Primary School Children*. ISSN 0023-8333.

Karlsson, A. Nehez, J. Svensson Källberg Petra. (2023) *Försök till transspråkande undervisning – tre typpraktiker*. Malmö : Malmö University Press. Doi:
10.24834/educare.2023.1.744

Lupsa, M. (2020). *Transspråkande i en flerspråkig förskoleklass*. *HumaNetten* Nr 45.
<https://doi.org/10.15626/hn.20204506>

Moloney, R. (2023). *Teaching for linguistic diversity*. Doi:0.1080/07908318.2013.829081

Nuottaniemi, A. (2023) *Flerspråkighetens gränser : språkdiraktik på (o)jämlig grund i migrationernas tid*. Umeå universitet, Humanistiska fakulteten, Institutionen för språkstudier.
ORCID-id: 0000-0001-7950-2772.

Svensson, G. (2020) *Möjligheter och utmaningar – lärares uppfattningar av flerspråkighet och transspråkande*. *HumaNetten* Nr 45. <https://doi.org/10.15626/hn.20204503>.

Snoder, S. (2022) *Utrymmen för flerspråkighet: Funktionella aspekter av flerspråkiga låg- och mellanstadielärares språkliga praktiker*. *Stockholms Universitet, Humanetten*.
<https://doi.org/10.15626/hn.20224812>.

Skolverket. (2022). *Lärportalen - Ett inkluderande flerspråkigt klassrum*. Hämtad 12 november 2024, från <https://larportalen.skolverket.se/api/resource/P03WCPLAR165446>

Torpsten, A-C. (2017) *Preschool, Multilingualism and Translanguaging: Linguistic Diversity, Language Strategies and Participation*. *US-China Foreign Language*, 15(2): 81-90.

Uddling, J. Svensson, S. Juvonen, P. Bergh Nestlog, E. 2024. Flerspråkighet som villkorad resurs – en studie om hur mellanstadielärare talar om flerspråkande i skolarbetet.
<https://doi.org/10.15626/pfs29.0102.05>

Virginia Braun & Victoria Clarke (2006). Using thematic analysis in psychology, Qualitative Research in Psychology, 3:2, 77-101.